

6.3 Lokale heffingen

Inwoners en ondernemers in Amsterdam dragen via lokale heffingen bij aan het welzijn, de leefbaarheid en voorzieningen in onze stad. De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke inkomsten.

Bij lokale heffingen onderscheiden we belastingen, retributies en leges. Belastingen zijn verplichte bijdragen aan de gemeente zonder dat hier een directe tegenprestatie tegenover staat. Retributies worden geheven als de gemeente een van haar bezittingen ter beschikking stelt, of als de gemeente een dienst verleent aan een individu of onderneming. Leges zijn vergoedingen voor kosten die de gemeente maakt voor administratieve handelingen zoals het geven van informatie en het verstrekken van vergunningen.

In deze paragraaf behandelen we naast het in 2016 te voeren beleid op het gebied van lokale heffingen ook de daarmee gepaard gaande inkomsten en de daarbij behorende lokale lastendruk. De belastingverordeningen 2016 met tarieven worden voor zover deze bekend zijn tegelijk met de Begroting 2016 aangeboden aan de gemeenteraad, conform de motie die daartoe op 17 december 2014 door de raad is aangenomen. Voor de onroerendezaakbelasting en de roerende ruimtenbelasting geldt dat de tarieven nog niet bekend zijn, aangezien de hoogte daarvan afhankelijk is van de waardeontwikkelingen. Voor het waarden dient gebruik te worden gemaakt van zoveel mogelijk verkooptransacties van onroerende zaken. Vaststelling hiervan geschiedt in december 2015.

In het coalitieakkoord 2014-2018 is afgesproken de lasten voor Amsterdammers en bedrijven te verlichten en het Amsterdamse systeem van belastingen en heffingen sterk te versimpelen. Onderdeel hiervan is het verlagen van de afvalstoffenheffingen per 2015 en de afschaffing van de hondenbelasting, de reclamebelasting, de precariobelasting en de roerende ruimtenbelasting met ingang van 2016. Er is in kaart gebracht op welke wijze invulling kan worden gegeven aan deze voorgenomen wijzigingen in de lokale belastingen. De volgende wijzigingen doen zich voor:

- De hondenbelasting wordt afgeschaft per 1 januari 2016;
- De reclamebelasting wordt afgeschaft per 1 januari 2016;
- De precariobelasting wordt afgeschaft per 1 januari 2016, met uitzondering van woonboten, bedrijfsvaartuigen en objecten op het water, en terrassen. Voor terrassen wordt geïnventariseerd welke andere vormen van beprijzing zich in de stad voor doen naast precariobelasting. Op basis hiervan wordt een voorstel voorbereid met als doel afschaffing van de precariobelasting voor terrassen per 1 januari 2017;
- Conform de bestuurlijke wens om wonen op het water niet gratis te maken, wordt de roerende ruimtenbelasting niet afgeschaft.

De afvalstoffenheffing is in 2015 reeds met € 15 miljoen structureel verlaagd, conform het coalitieakkoord. Daarnaast is door de gemeenteraad bij motie gevraagd te komen met een aanvullende verlaging van ten minste € 3,6 miljoen in 2016 op de afvalstoffenheffing.

Tevens heeft het college zich ten doel gesteld een lastenverlichting voor ondernemers en burgers te realiseren door het verlagen van de leges. Volgens het principe *comply or explain* wordt onderzocht of de legestarieven met 15% kunnen worden verlaagd. De resultaten worden verwerkt via tariefsaanpassingen in de Begroting 2017.

6.3.1 Belastingen, retributies en leges

Tabel 6.3.1 Overzicht totale opbrengsten belastingen en retributies

(Bedragen x € 1000)	Realisatie 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
a. OZB gebruik	43.962	43.122	43.122	43.122	43.122	43.122
a. OZB eigenaren	121.442	119.343	119.434	119.343	119.343	119.343
b. RRB gebruik	15	11	11	11	11	11
b. RRB eigenaren	397	392	392	392	392	392
c. Rioolheffing	65.648	65.152	65.804	65.804	65.804	65.804
d. Hondenbelasting	1.716	1.751	-	-	-	-
e. Toeristenbelasting	48.219	44.428	44.428	44.428	44.428	44.428
f. Binnenhavengeld	2.340	2.628	2.553	2.553	2.553	2.553
g. Afvalwater	3.395	2.010	2.025	2.025	2.025	2.025
h. Vermakelijkheids- retributie te water	2.070	1.993	1.993	1.993	1.993	1.993
i. Precariobelasting	10.250	7.371	4.164	1.464	1.464	1.464
j. Reclamebelasting	4.890	2.407	-	-	-	-
k. Afvalstoffenheffing *	120.500	90.950	86.910	86.910	86.910	86.910
l. Reinigingsrecht	12.020	8.150	8.150	8.150	8.150	8.150
m. Parkeerbelasting	168.550	172.000	177.000	177.000	177.000	177.000
n. Marktgelden	n.b.**	5.200	5.200	5.200	5.200	5.200
o. Lijkbezorgingsrechten	6.397	6.528	6.556	6.556	6.556	6.556
p. Leges	n.b.**	56.182	56.182	56.182	56.182	56.182

* Voor de afvalstoffenheffing geldt dat het college als doelstelling heeft vanaf 2018 verdere tariefdaling te realiseren. In de meerjarige cijfers is hier nog geen rekening mee gehouden.

** De realisatie van de marktgeld en leges 2014 vond decentraal plaats bij de zeven stadsdelen. Deze informatie is op basis van de bijdragen van de stadsdelen in het kader van de Jaarrekening 2014 niet te genereren.

In onderstaande tabel 6.3.2 zijn enkele belastingtarieven uitgelicht op grond waarvan de opbrengsten in de Begroting 2016 zijn geraamd.

Tabel 6.3.2 Tarievenoverzicht belastingen en retributies

Tarievenoverzicht	Tarief 2014	Tarief 2015	Tarief 2016	Grondslag heffing
Afvalstoffenheffing				per perceel
- Eenpersoonshuishouden		€ 240	€ 235	
- Meerpersoonshuishouden		€ 320	€ 313	
Reinigingsrecht				per ondernemer
- Laag		€ 312 ex. btw	€ 312 ex. btw	
- Hoog		€ 662 ex. btw	€ 662 ex. btw	
Rioolheffing	€ 149,41	€ 149,41	€ 150,90	per aansluiting
OZB/RRB				
- Gebruik niet-woningen	0,15926%	0,14426%	n.n.b.	WOZ-waarde
- Eigendom woningen	0,06309%	0,06228%	n.n.b.	WOZ-waarde
- Eigendom niet-woningen	0,19921%	0,18044%	n.n.b.	WOZ-waarde
Hondenbelasting	€ 103,18	€ 103,18	-	per hond
	€ 392,28	€ 392,28	-	per kennel
Toeristenbelasting	5,5%	5%	5%	omzet
Vermakelijkheidsretributie				
- Rondvaartboten	€ 0,60	€ 0,66	€ 0,66	per instapper
- Waterfietsen	€ 0,30	€ 0,33	€ 0,33	per opstapper

a. Onroerendezaakbelasting (OZB)

De onroerendezaakbelasting (OZB) is een belasting voor de eigenaar van een woning of bedrijfspand(object) en een belasting voor de huurder/gebruiker van het bedrijfspand. Bij de Voorjaarsnota 2015 is de opbrengst uit de OZB met € 4 miljoen structureel verhoogd als gevolg van een toename van het areaal veroorzaakt door grote nieuwbouwprojecten, waaronder de stations van de Noord-Zuidlijn. De hoogte van de OZB wordt bepaald door de waardeontwikkelingen (dit geldt tevens voor de roerende ruimtenbelasting). Aangezien hiervoor gebruik wordt gemaakt van zoveel mogelijk verkooptransacties van onroerende zaken, wordt het tarief in december vastgesteld.

b. Roerende ruimtenbelasting (RRB)

Eigenaren van roerende woonruimten (zoals woonboten) en roerende bedrijfsruimten betalen roerende ruimtenbelasting (RRB). Voor de RRB worden dezelfde tarieven gehanteerd als voor de OZB (zie tabel 6.3.2). De heffing geschiedt op basis van een percentage van de WOZ-waarde. Zoals eerder genoemd is in het coalitieakkoord afgesproken deze belasting af te schaffen; tegelijk is gesteld dat het niet de bedoeling is om het wonen op het water gratis te maken. Er is onderzocht of een alternatieve vorm van beprijzing van wonen op het water mogelijk is in het geval de RRB zou worden afgeschaft. Die is (nog) niet voorhanden. Op basis hiervan wordt de RRB (vooralsnog) in stand gelaten.

c. Rioolheffing

De gemeente heft rioolheffing van burgers die een aansluiting hebben op de gemeentelijke riolering (aansluitrecht). De rioleringstaak wordt uitgevoerd door Waternet, de afdeling Belastingen legt de aanslagen op en int deze. De hoogte van het tarief wordt jaarlijks bepaald aan de hand van een vijfjaarsprognose, waarbij de actuele stand van de egalisatievoorziening rioolheffing wordt gebruikt om tariefschommelingen en -stijgingen af te vlakken. De voorziening mag geen negatief saldo te zien geven.

Voor 2016 geldt dat het tarief rioolheffing wordt verhoogd met de inflatiecorrectie van 1% naar € 150,90 per aansluiting op het gemeentelijk rioleringsstelsel. Deze 1% komt voort uit een loonkostenstijging als gevolg van een in 2015 nieuw afgesloten CAO voor waterschappen en door hogere kapitaallasten in verband met toegenomen investeringen.

In 2015 wordt een nieuw meerjarenplan (werktitel 'Breed Water') geschreven met de beleidsuitgangspunten voor drinkwaterproductie en -levering, riolering, regenwater- en grondwaterbeheersing en vaarwegbeheer voor de periode 2016-2021. Onderdelen zijn het wettelijk verplichte rioleringsplan en het drinkwaterplan. Het rioleringsplan wordt in het vierde kwartaal aangeboden aan de gemeenteraad ter vaststelling. Naast belangrijke beleidsontwikkelingen wordt een prognose gegeven voor het verloop van de tarieven.

d. Hondenbelasting

Het houden van een hond wordt belast met hondenbelasting. Conform het uitgangspunt in het coalitieakkoord wordt de hondenbelasting afgeschaft per 1 januari 2016. Afschaffing van de hondenbelasting levert circa 17.000 Amsterdammers een totale lastenverlichting op van ongeveer € 1,75 miljoen.

e. Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt door de gemeente Amsterdam geheven voor overnachtingen van personen die niet als ingezetene staan ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie. De gemeente investeert in toezicht, veiligheid en leefbaarheid, maar ook de aanpak van overlastgevers kost de stad veel geld. Het college vindt het redelijk dat de mensen die hiervan profiteren als zij onze stad bezoeken in die kosten bijdragen. Het tarief is een vast percentage van de overnachtingsvergoeding in hotels en andere belastingplichtige objecten zoals campings. De belastingopbrengst is afhankelijk van de bezettingsgraad en de kamerprijzen. Bij de Voorjaarsnota 2015 is de opbrengst vanuit de toeristenbelasting met € 9,4 miljoen opwaarts bijgesteld, als gevolg van de stijging van het aantal toeristen dat Amsterdam jaarlijks bezoekt. De hoogte van de toeristenbelasting is niet aangepast. In 2016 is het tarief net als in 2015 5%.

f. Binnenhavengeld

Binnenhavengeld is een gemeentelijke belasting voor boten die aanmeren in Amsterdam. Via deze retributie betaalt de gebruiker onder andere mee aan het onderhoud en het beheer van de Amsterdamse vaarwegen en het handhaven van de orde en veiligheid op het water. Voor 2016 geldt dat de tarieven ten opzichte van 2015 stijgen met 1% (conform de meest recente raming van het CPB voor 2016 inzake de prijsontwikkeling).

g. Afvalwater

Op basis van de verordening Huisaansluitingen Afvalwater worden vergoedingen gevraagd vanwege de kosten die de gemeente maakt voor de aanleg (en eventuele verwijdering) van aansluitingen afvalwater tussen enerzijds een woning of bedrijfsruimte en anderzijds het gemeentelijk hoofdriool, en voor het ontstoppen, onderzoeken en inspecteren van huisaansluitingen afvalwater. De heffing bestaat naast de rioolheffing, die wordt geheven voor het beheer en onderhoud van het rioolstelsel van Amsterdam. Het gaat hier om een taak die wordt uitgevoerd door Waternet. Het dekkingspercentage is 100%, wat wil zeggen dat de lasten gelijk zijn aan de baten.

Voor 2016 geldt dat de tarieven nagenoeg op hetzelfde niveau blijven als in 2015. Alleen voor de tarieven voor het ontstoppen, onderzoeken en inspecteren van huisaansluitingen afvalwater geldt dat deze stijgen. Dit is het gevolg van hogere loonkosten in verband met de nieuwe CAO voor waterschappen en verhoging van de bestratingkosten.

h. Vermakelijkheidsretributie te water

De vermakelijkheidsretributie wordt geheven van aanbieders van vermaak op het water tegen vergoeding. Er gelden voor 2016 dezelfde tarieven als in 2015 vanaf 1 april worden gehanteerd: een tarief van € 0,66 per persoon voor rondvaartboten en van € 0,33 per persoon voor waterfietsen en stationerende vaartuigen.

i. Precariobelasting (waaronder liggeld)

Precariobelasting wordt geheven als vergoeding voor het plaatsen van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond met een openbare bestemming. Met afschaffing wordt een lastenverlichting bereikt van € 5,9 miljoen voor circa 5.000 ondernemers. Precario heeft betrekking op een groot aantal en zeer divers pakket aan 'voorwerpen' waaronder tijdelijke en permanente terrassen, containers, liggelden voor woonboten en bedrijfsvaartuigen, grote en kleine (bouw)objecten, evenementen en bouwterreinen.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat de precariobelasting wordt afgeschaft met ingang van 2016. Daartoe is naar type object en gebruik gekeken en beoordeeld wat de effecten zijn:

- Met betrekking tot een grote groep kleinere objecten van met name winkeliers, aannemers en horecaondernemers is afschaffing zonder meer mogelijk;
- Bij bouwobjecten moet onderscheid worden gemaakt tussen de grote(re) bouwterreinen en de objecten voor kleine(re) verbouwingen. Voor de bouwterreinen moet tot een eenduidig regime voor beprijzing (privaatrechtelijke huurovereenkomsten) worden gekomen en voor de objecten voor kleine(re) verbouwingen kan precario worden afgeschaft;
- Voor het gebruik van woonboten, bedrijfsvaartuigen en objecten op het water, vindt het college dat afschaffing niet ertoe mag leiden dat wonen en werken op het water gratis wordt;
- Voor deze categorieën blijft de precariobelasting in stand; met betrekking tot terrassen is nader onderzoek nodig om de (financiële) consequenties van afschaffing van precariobelasting in relatie tot de bestaande contracten voor grondverhuringen in kaart te brengen;
- Voor het gebruik van gemeentegrond voor tijdelijke evenementen als festivals, kermissen, het gebruik van bouwterreinen en permanent gebruik voor bijvoorbeeld speelterreinen wordt veelal een huurovereenkomst afgesloten. Als een dergelijk contract niet is afgesloten, wordt precariobelasting geheven. Deze categorieën worden vanaf 2016 eenduidig betaald in de vorm van huurcontracten.

Uit bovenstaande bevindingen volgt dat de precariobelasting per 1 januari 2016 wordt afgeschaft, met uitzondering van woonboten, bedrijfsvaartuigen en objecten op het water, en terrassen. Voor terrassen geldt dat met ingang van 1 januari 2017 de precariobelasting wordt afgeschaft, in verband met te verrichten onderzoek naar alternatieve beprijzingen.

j. Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt geheven op een veelheid aan objecten, van kleine losstaande borden voor een winkel tot aan grote billboards en reclamemasten. Van de grondslag heeft 80% betrekking op gevelreclame, die goed is voor 90% van de opbrengsten. Afschaffing van de reclamebelasting betekent een lastenverlichting van circa € 5 miljoen voor ongeveer 20.000 ondernemers. Van deze lastenverlichting is reeds de helft (circa € 2,5 miljoen) gerealiseerd door halvering van de tarieven per 1 januari 2015. Per 1 januari 2016 wordt de reclamebelasting volledig afgeschaft. Afschaffing van de reclamebelasting raakt vrijwel alle ondernemers in de stad, met uitzondering van zzp'ers. Zzp'ers plaatsen niet of nauwelijks reclame-uitingen in de openbare ruimte.

k. Afvalstoffenheffing

De gemeente heft afvalstoffenheffing van burgers voor het inzamelen van afval van huishoudens. Tot en met 2014 gebeurde dit door de stadsdelen en werden per stadsdeel verschillende tarieven gehanteerd. Door het omzetten van stadsdelen in bestuurscommissies is de vaststelling van het tarief voor de afvalstoffenheffing een centrale bevoegdheid geworden en kunnen alleen gelijke tarieven voor de gehele stad worden geheven. Differentiatie naar één- of meerpersoonshuishoudens is wel in stand gebleven.

In het coalitieakkoord is een verlaging van de afvalstoffenheffing opgenomen van € 15 miljoen met ingang van 2015. Met het vaststellen van de verordening Afvalstoffenheffing 2015 en het daarbij behorende tarief is hieraan invulling gegeven. Naast de verlaging is er sprake van een nieuwe heffing van het Rijk op het verbranden van afvalstoffen. Deze heffing leidt tot een stijging van de kosten van verwerking en van het tarief.

Op basis van deze ontwikkelingen heeft de gemeenteraad bij het vaststellen van de verordening Afvalstoffenheffing 2015 een motie aangenomen om verdere verlaging van de afvalstoffenheffing (met ten minste € 3,6 miljoen) door te voeren, om zo doende de lastenverhoging voor burgers en bedrijven als gevolg van de heffing op het verbranden van afvalstoffen te compenseren. Deze motie is uitgewerkt in een besparingsplan waarmee besparingen op de afvalstoffenheffing worden gerealiseerd in 2016. Middels deze

besparingen wordt dekking gevonden voor de kosten van de afvalverbrandingsbelasting die de gemeente moet afdragen aan het Rijk.

De effecten van alle wijzigingen leiden tot een lager tarief voor 2016 ten opzichte van 2015. Voor 2016 wordt het tarief voor het eerst bepaald op basis van een prognose van de totale ketenexploitatie. Dat betekent tevens dat de taakstelling van € 900.000 op Inkoop in 2015 structureel in de exploitatie van de afvalketen is verwerkt. Dit is een gevolg van de doorbelasting van deze taakstelling op kostenposten in de afvalketen. Het tarief in 2016 wordt € 235 voor een eenpersoonshuishouden (was € 240 in 2015) en € 313 voor een meerpersoonshuishouden (was € 320).

l. Reinigingsrecht

Reinigingsrecht heeft betrekking op het inzamelen en verwerken van bedrijfsvuil. Het reinigingsrecht beoogt (kleine) ondernemers te belasten voor de afvalverzameling en –verwerking. Voor een aanbod tot vijf zakken wekelijks geldt een laag tarief, voor een aanbod tussen vijf en negen zakken geldt een hoger tarief. Indien de ondernemer een contract kan overleggen waarin zijn afval separaat wordt ingezameld, vervalt de aanslag. Voor een aanbod boven de negen zakken is een contract verplicht.

Met ingang van 2015 geldt er één tarief gemeentebreed. Het tarief van zowel het lage als het hogere tarief blijft ongewijzigd ten opzichte van 2015.

m. Parkeerbelasting

Parkeerbelasting wordt geheven ter regulering van de parkeerdruk in de openbare ruimte. De parkeerbelasting is in te delen in drie onderdelen: parkeertarieven per uur voor bezoekers, tarieven voor parkeervergunningen per half jaar voor bewoners en bedrijven en tarieven voor naheffingsaanslagen die worden opgelegd bij het niet betalen van de verschuldigde parkeerbelasting (en eventueel wegslepen). Het hoogste parkeertarief van € 5 per uur geldt in de oude binnenstad en het laagste uurtarief van € 0,10 geldt in een aantal winkelstraten en bij een paar sportvelden en begraafplaatsen.

In 2016 is invoering van betaald parkeren voorzien in de H-buurt in stadsdeel Zuidoost. In stadsdeel Noord is betaald parkeren deels weer afgeschaft. Er zijn geen tariefswijzigingen voorzien. De hoogte van de naheffingsaanslag wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de kosten van de handhaving. Naar aanleiding van de realisatie in 2014 en de eerste maanden van 2015 is de meerjarenraming van de parkeerinkomsten bij de voorjaarsnota van 2015 verhoogd. De belangrijkste reden voor de toename van de inkomsten zijn toenemende aantallen betalende bezoekers en een toename van het aantal opgelegde naheffingsaanslagen. De toename van het aantal naheffingen komt zowel door een verbetering van het handhaafproces als door de toename van het aantal bezoekers.

n. Marktgeld

Marktgeld betreft een retributie. Dit betekent dat de totale inkomsten van marktgeld niet hoger mogen zijn dan de kosten voor het beheer van de markten. De gemeente mag dus geen winst maken op de marktgeld. Marktgeld worden bij de marktkoopman in rekening gebracht als onkostenvergoeding voor het gebruik van gemeentegrond en voor het leveren van diensten zoals elektriciteit en reiniging. De marktgeld die een marktkoopman betaalt voor een staanplaats verschillen sterk tussen de Amsterdamse markten. In het verleden zijn deze tarieven individueel per stadsdeel opgesteld, waardoor het ontbrak aan één systematiek. Er bestonden aanzienlijke verschillen in opbouw, hoogte en in de frequentie van facturatie. Tot voor kort vond de inning plaats door de stadsdelen. Met ingang van 1 mei 2015 is deze verantwoordelijkheid overgegaan naar het Markt bureau, waardoor de betalingswijze en frequentie van facturatie eenduidig zijn geworden.

Een nieuwe slag in het markt dossier betreft het vereenvoudigen en moderniseren van regels en tarieven. Op dit moment zijn er verschillende tarieven en berekeningsmodellen, we streven naar één uniform model voor de hele stad in 2016. Dit wil zeggen dat de tarieven onderling tussen de markten kunnen verschillen, maar dat het model berust op één systematiek. Een nieuw tarievenmodel wordt tegelijk met de begroting aan de raad voorgelegd.

o. Lijkbezorgingsrechten

Om de kosten voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen en crematoria en de diensten die daarbij worden verleend te kunnen dekken heft de gemeente lijkbezorgingsrechten. Het gaat dan onder meer om begraafrechten, grafrechten, crematierechten, asbestemmingen, rechten voor accommodatiegebruik, administratieve verrichtingen en algemeen onderhoud aan de begraafplaatsen.

Bij het vaststellen van de rechten wordt gekeken naar wat de begraafplaatsen/crematoria in de regio doen, de (markt)ontwikkelingen in de uitvaartbranche en welke exploitatiemogelijkheden er zijn, onder de randvoorwaarde van kostendekkendheid.

In het kader van het tariefvoorstel 2016 is in 2015 de harmonisatie van de tarieven door alle gemeentelijke begraafplaatsen en crematoria afgerond, waarbij het uitgangspunt is dat voor dezelfde dienstverlening dezelfde tarieven worden geheven. Gelet op de aard van de begraafplaatsen zijn er wel verschillende tarieven voor grafrechten en bijdrage aan onderhoud begraafplaatsen.

De lijkbezorgingsrechten worden in 2016 in beginsel niet verhoogd ten opzichte van 2015. Tarieven kunnen wel worden ingesteld, verhoogd, verlaagd of geschrapt als er een directe relatie met de inkoopprijs is of om redenen ingegeven vanuit de bedrijfsvoering (bijvoorbeeld omdat er naar bepaalde dienstverlening geen vraag is).

p. Leges

Leges zijn rechten die worden geheven voor gemeentelijke dienstverlening. Uitgangspunt daarbij is dat op basis van kostprijsonderbouwingen legestarieven worden gehanteerd die kostendekkend zijn, met uitzondering van legesproducten waarvoor gemaximeerde rijkstarieven gelden (veelal burgerzaken). Wettelijk uitgangspunt is daarnaast dat de begrote legesbaten op niveau van de gehele legesverordening niet hoger zijn dan de begrote legeskosten. De gemeente mag dus geen winst maken op de leges.

Het college streeft naar een verlaging van de leges. Daartoe wordt momenteel voor een aantal legesproducten in kaart gebracht of een tariefreductie van 15% kan worden gerealiseerd door middel van deregulering en/of procesoptimalisatie. De resultaten van dit onderzoek worden vanaf het jaar 2017 verwerkt in de tarieventabel.

Voor de rijkstarieven 2016 geldt dat deze worden gehanteerd in Amsterdam voor zover deze bekend zijn gemaakt. Voor de rijkstarieven waarvan nog niet bekend is wat het tarief voor 2016 wordt, worden de rijkstarieven 2015 gehanteerd. In het geval een nog bekend te maken rijkstarief 2016 lager is dan het rijkstarief voor 2015, wordt het tarief per direct neerwaarts aangepast. Als rijkstarieven stijgen zullen deze met de eerstvolgende begroting (dus een jaar later) worden aangepast.

6.3.2 Lokale lastendruk

Over de lokale lastendruk wordt jaarlijks door diverse organisaties gepubliceerd. In de publicaties wordt bij het bepalen van de lastendruk veelal uitgegaan van verschillende gegevensverzamelingen en verschillende berekeningsmethoden. We volstaan met de vergelijking van de tarieven met die in de andere grote steden. De volgende tabel geeft een overzicht van de tarieven die het grootste deel uitmaken van de woonlasten voor huishoudens. Hieruit blijkt dat de woonlasten in Amsterdam in gunstige zin afwijken van de gemiddelde woonlasten van de G4.

Tabel 6.3.3 Woonlasten 2011-2015 van meerpersoonshuishoudens

(Bedragen in euro's)	Amsterdam	Rotterdam	Den Haag	Utrecht	Gemiddeld	Amsterdam t.o.v. gemiddelde
Woonlasten in 2011	621	625	551	705	626	-1%
Woonlasten in 2012	631	685	543	720	645	-2%
Woonlasten in 2013	628	720	547	731	657	-4%
Woonlasten in 2014	624	738	546	707	654	-5%
Woonlasten in 2015	615	729	547	706	678	-9%

6.3.3 Kwijtscheldingsbeleid

Bij het verlenen van kwijtschelding is de gemeente gebonden aan de door de Rijksoverheid vastgestelde regels. In Amsterdam kunnen inwoners in aanmerking komen voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing, de OZB en de RRB. Kwijtschelding kan worden aangevraagd in geval van een netto besteedbaar inkomen op bijstandsniveau en geen spaargeld of tegoed op een bankrekening. De kwijtscheldingsnormen zijn afhankelijk van de leeftijd en gezinssamenstelling van de aanvrager.

Ten aanzien van de afvalstoffenheffing geldt dat in de begroting rekening wordt gehouden met het aantal geraamde kwijtscheldingen en in samenhang daarmee met lagere inkomsten. Deze lagere inkomsten worden in het afvalstoffenheffingstarief gecompenseerd in de vorm van een solidariteitsbijdrage door de betalende huishoudens.